

RAZGOVOR Nela Eržišnik u povodu izložbe o Vikiju Glovackom u MGZ

ČOVJEK KOJEG JE ZAMIJENIO "NITKO"

Viki Glovacki bio je komičar dostojan Charliea Chaplina

ŽELIMIR CIGLAR

– Nije vam on Glavacki, on bi se jako naljutio kad bi vas čuo da ga tako zovete. I mi smo ga tako zvali kad smo ga htjeli naljutiti – rekla nam je Nela Eržišnik kad smo je zamolili za intervju vezan uz kolegu komičara Vikija Glovackog, kojemu je postavljena izložba u Muzeju grada Zagreba. Zanimalo nas je i to kako je došlo do nastupa Glovackog pred Josipom Brozom, jer se priča kako je upravo ona pomogla da se tog političkog robijaša 1974. dovede pred Tita.

ERŽIŠNIK: Mislim da je napokon došlo vrijeme da izbrisemo Tita iz pamćenja kao što se to pokušava sa Staljinom, Causeskuom... Ne govorim to samo zbog Bleiburga, već zbog svega što su komunisti učinili uništivši trećinu Hrvata...

VL: Ali, upravo ste vi nebrojeno puta nastupali pred Titom...

ERŽIŠNIK: Jesam, ali sam često bila i "bolesna".

VL: Glovackog ste gledali još kad je imao 15 godina.

ERŽIŠNIK: Na Svetom Duhu kod franjevacu u jednoj predstavi glumio je smiješnog anđela. Prvi sam se put tada kao dijete do suza smijala, i to baš "anđelu". Drugi sam ga put gledala u posve suprotnoj ulozi. Sa zaručnikom sam bila u iličkom kabaretu za vrijeme rata, a Viki je glumio partizana, uz njega su bili i Đurđica Dević, Borivoj Šembera, Marta Radovanović, polovica ansambla bili su Srbi.

VL: Kako je uspio doći pred Tita?

ERŽIŠNIK: Ako me još jednom priupitate o Titu, predložiću da se njegov trg preimenuje u Trg Franje Tuđmana. Godine 1974. smo razgovarali i kazao mi je: "Puno bi mi pomoglo da zaživim kad bih nastupio pred Titom!" Tako sam odgumila bolest. Čula sam da se Milka Planinc hva-

li kako ga je tada dovela pred Broza, ali da ja nisam odgumila bolest i da nisam tada garantirala za Glovackog, to se ne bi dogodilo.

VL: Glovacki je, tek se danas saznalo, 1972. u Kanadi snimio ploču na kojoj pjeva "Vilu Velebita". Bio je vrlo hrabar!

ERŽIŠNIK: Vikija je spašavao Pero Pirker. Uvijek je bilo ljudi koji su nas štitili. Primjerice, 1957. godine bila sam u konkurenciji za Nagradu grada Zagreba s Belom Krležom i Ervinom Dragman. Osobno je Većeslav Holjevac inzistirao i ja sam nagradu dobila, iako sam imala muža u emigraciji. U komisiji je bio i Ivan Šibl, i on mi je sigurno pomogao.

Viki je mislio da će mu nastup pred Josipom Brozom pomoći

VL: Godine 1976. objavili ste upravo u Večernjem listu veliki tekst u povodu smrti Glovackog kazavši: "Tebe je zamijenio nitko!"

ERŽIŠNIK: Mogla sam si to dopustiti jer sam imala moćnog zaštitnika, barem su drugi mislili da me Tito štiti. Nije on štiti nikoga, on se brinuo samo za sebe. Tih je godina još bilo svježije sjećanje na Proljeće, zato sam to napisala. Viki je bio neponovljiv glumac, pjesnik, komičar i zabavljač, jači u izrazu i od Chaplina i od glasovitih engleskih komičara. Bio je improvizator, nije unaprijed pisao tekst. Raspitao bi se samo o tome kakva je publika u dvorani. Osobito je bio smiješan u nastupima s Bracom Reissom, s kojim sam i ja nastupala bezbroj puta. Zato sam rekla veliku istinu, laka ti hrvatska zemlja: "ti si umro, a tebe će zamijeniti nitko."

NEMOJTE POLITIČKI

Glovacki je Tita nasmišao do suza

VL: Kažu da je Tito u Plivovari, kad ga je Glovacki nasmišao do suza, priupitao može li i on ispričati koji vic, a Viki je odbrusio:

"Možete, ali nemojte politički, jer ovdje je puno onih koji slušaju!"

ERŽIŠNIK: Vjerujem da je on bio kadar reći takvo što. Broz je bio lukavac, mudrijaš na narodni, lukavi način, pa je vrlo dobro razumio narodni humor. Zato su mu se sviđali i moji i Vikljevi nastupi. Iskreno, nije mi toliko teško bilo nastupati pred njim, već pred njegovom svitom. Nije Tito bio toliko problem, već bulumenta onih njegovih savjetnika i čuvara, koji su bili najgori. Ako bi on šutio, i oni bi šutjeli kao zaliveni. Ako bi se on smijao i oni su "umirali" od smijeha.

(Ž. C.)

ROBIJA ZBOG ISMIJAVANJA PARTIZANA

Izvukli su ga iz katoličke povorke

VL: Možda ga je ismijavanje partizana i stajalo sedam godina roblje na koliko je osuđen poslije rata?

ERŽIŠNIK: Za Vikija je 1945. bila smak svijeta. Na Mariju Blstricu vodio je povorku katolika s katoličkom zastavom. Bio je na čelu, u molitvi i hodočašću. Navodno je izvucen iz povorke, u kojoj su većinom bili Hrvati, odmah je bačen u zatvor. Prve je godine u Staroj Gradskoj bilo kao u paklu. Vrativši se, ponio je i posljedice svoje roblje. Srčana greška zbog koje je umro vrlo mlad zacijelo je posljedica Stare Gradške.